

Uitvoeringsprogramma Beschermd Wonen

**Gemeente Velsen
2024-2027**

9 juli 2024

Inhoud

1.	Inleiding.....	2
2.	Doordecentralisatie Beschermd Wonen.....	4
3.	Centrale uitgangspunten regionaal beleid.....	5
4.	Beschermd Wonen – aantallen en kosten.....	7
5.	Wat is onze opgave?.....	9
6.	Waar gaan we in Velsen mee aan de slag?.....	12
6.1.	Voorkomen van instroom.....	13
a.	Versterken Sociale Basis in buurten en wijken.....	13
b.	Ggz in de wijk.....	13
c.	Schulden vroeg signaleren en huisuitzettingen voorkomen.....	14
d.	Ervaringskennis inzetten en gebruik vergroten.....	14
6.2.	Verbeteren van ondersteuning en opvang.....	15
a.	Vorbereiden op doordecentralisatie Beschermd Wonen.....	15
b.	Inrichten lokale toegang Beschermd Wonen.....	15
c.	Regionaal aanbesteden Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen en Ontwikkelagenda.....	15
d.	Beschermd Thuis mogelijk maken.....	16
e.	Verbeteren bemoeizorgketen.....	16
6.3.	Meer tijdelijke- en structurele woonoplossingen.....	16
6.4.	Zorgen voor stabiele uitstroom.....	18
7.	Monitoring en evaluatie.....	20
8.	Financiën.....	20
	Bijlage 1: Regionale paragraaf lokale uitvoeringsprogramma’s Opvang, Wonen en Herstel 2024-2027.....	22
	Bijlage 2: Opvang, Wonen en Herstel in cijfers.....	27
	Bijlage 3: Relevante (beleids)documenten en bronnen.....	30

1. Inleiding

Beschermd Wonen is een vorm van huisvesting en begeleiding voor mensen met complexe psychische of psychosociale problemen die tijdelijk niet zelfstandig kunnen wonen. Het biedt een veilige en beschermde woonomgeving waarin de bewoners intensieve begeleiding en ondersteuning ontvangen. Beschermd Wonen is onderdeel van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

De landelijke ambitie is om deze ondersteuning bij voorkeur zelfstandig thuis te organiseren, in hun eigen buurt en wijk. Een stabiele woonplek draagt bij aan herstel en vergroot de mogelijkheden om weer zelfstandig te participeren in de maatschappij. Samen met de maatschappelijke (zorg)partijen werken we daarom aan de beweging van beschermd wonen naar een 'beschermd thuis'; aansluitend bij het advies van de commissie-Dannenbergh¹.

Haarlem is als centrumgemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van Beschermd Wonen (BW), Maatschappelijke Opvang (MO) en de Vrouwenopvang voor de regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer. Naar verwachting worden de taken en financiën vanaf 1 januari 2026 gefaseerd van centrumgemeente Haarlem naar de acht regiogemeenten overgeheveld. Gemeenten ontvangen budget, doen zelf de toegang en zijn (ook financieel) verantwoordelijk voor hun eigen inwoners. Met deze zogenoemde 'doordecentralisatie' ambieert het Rijk dat meer prikkels ontstaan voor alle gemeenten om te investeren in preventie en passende lokale ondersteuning thuis of dichtbij huis.

De acht gemeenten in de regio hebben eind 2021 samen de visie 'Kader Opvang, Wonen en Herstel 2022 tot en met 2027' opgesteld. Met dit lokale uitvoeringsprogramma geven we invulling aan de manier waarop we in Velsen handen en voeten geven aan de visie uit het regionale kader en de doordecentralisatie van Beschermd Wonen.

Dit uitvoeringsprogramma is een programma op hoofdlijnen, zodat we kunnen blijven anticiperen op nieuwe ontwikkelingen. Het programma is tot stand gekomen op basis van gesprekken met betrokken ketenpartners, de Participatieraad, (landelijke) onderzoeken en beleidsprogramma's en

¹ Met het rapport 'Van beschermd wonen naar een beschermd thuis' schetst de commissie een toekomstbeeld hoe psychisch kwetsbare mensen als volwaardig inwoner deel uit kunnen maken van de samenleving.

een raadsessie op 20 april 2023. Daarnaast hebben we op 18 oktober 2023 een werkbezoek over Beschermd Wonen voor raadsleden georganiseerd bij Sluis 751.

2. Doordecentralisatie Beschermd Wonen

Mensen die niet zelfstandig kunnen wonen, hebben er baat bij om zoveel mogelijk in hun eigen wijk en bij voorkeur ambulantly geholpen te worden. Zo kunnen ze blijven deelnemen aan de maatschappij, wat hun herstel bevordert. Deze visie komt voort uit het advies van de commissie Toekomst Beschermd Wonen (de commissie-Dannenberg). De implementatie van deze visie vraagt om een passend aanbod voor Beschermd Wonen (BW) in alle gemeenten.

Zeker in de eerste jaren hebben nog niet alle gemeenten passend aanbod voor alle (nieuwe) cliënten Beschermd Wonen. Daarnaast is soms een andere gemeente een betere plek voor herstel dan de woongemeente. Om preventie en de zorginfrastructuur te stimuleren, wordt het woonplaatsbeginsel ingesteld. Daardoor blijft iedere gemeente verantwoordelijk voor haar eigen inwoners die beschermd wonen, óók wanneer zij naar een andere gemeente verhuizen omdat daar de beste plek voor herstel is. Het wetsvoorstel regelt dat niet alleen de 43 centrumgemeenten, waaronder Haarlem, maar alle gemeenten afzonderlijk verantwoordelijk worden voor BW voor hun eigen inwoners.

Het wetsvoorstel 'Woonplaatsbeginsel voor Beschermd Wonen' regelt de doordecentralisatie van de verantwoordelijkheid voor Beschermd Wonen van de centrumgemeenten naar alle gemeenten. De doordecentralisatie is bedoeld om de beweging van verblijf in voorzieningen voor Beschermd Wonen naar ondersteuning thuis (Beschermd Thuis) mogelijk te maken. Hierdoor kunnen inwoners met een psychische kwetsbaarheid, met passende ondersteuning, zo gewoon mogelijk wonen in hun eigen omgeving en in de buurt van hun sociale netwerk. Er komt een landelijk verdeelmodel volgens welke gemeenten de middelen ontvangen voor de nieuwe instroom in Beschermd Wonen. Haarlem blijft middelen ontvangen voor de cliënten die op het moment van ingaan van de nieuwe Wet al in Beschermd Wonen voorzieningen verblijven.

Omdat de Tweede Kamer niet op tijd heeft besloten over dit wetsvoorstel, is de doordecentralisatie Beschermd Wonen ook in 2024 uitgesteld. Streefdatum voor invoering van het woonplaatsbeginsel is nu 1 januari 2026. Dit betekent dat de middelen voor Beschermd Wonen nog niet verdeeld worden over alle gemeenten. Centrumgemeente Haarlem blijft deze middelen nog ontvangen voor de regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer.

In onze regio zijn we per 1 januari 2024 van start gegaan met de gezamenlijke sturing op Beschermd Wonen en de inrichting van de lokale toegang (per 2025). De sturing doen we vanuit een Gemeenschappelijk Orgaan (het GO BW). In de Gemeenschappelijke Regeling zijn de samenwerkingsafspraken binnen het GO BW vastgelegd. Het betreft afspraken over o.a. sturing, gezamenlijke taken en financiën. Haarlem draagt de rijksmiddelen voor Beschermd Wonen over aan het GO BW.

3. Centrale uitgangspunten regionaal beleid

In het regionale kader zijn twee centrale uitgangspunten benoemd:

1) *Inwoner centraal*

Iedere inwoner is uniek en heeft een individuele ondersteuningsvraag. Het uitgangspunt 'inwoner centraal' vraagt dat er voor iedere inwoner gewerkt wordt:

- vanuit hun eigen ondersteuningsbehoefte;
- met aandacht voor de menselijke maat;
- volgens het model 'Positieve gezondheid'²

Dit betekent ook dat iedere inwoner de zorg en ondersteuning krijgt die nodig is, met behoud van zelfregie, ongeacht de (zorg) locatie waar diegene woont. De ondersteuning is gericht op zoveel mogelijk zelfredzaamheid en zo zelfstandig mogelijk weer meedoen in de maatschappij.

2) *Zo thuis mogelijk*

Het hebben van een eigen (t)huis is essentieel voor herstel. Dit betekent dat een inwoner altijd 'zo thuis mogelijk' moet kunnen wonen. Mensen huren bij voorkeur zelfstandig. De ondersteuning wordt naar gelang de huisvestingsbehoefte geboden. Belangrijk is dat deze ondersteuning flexibel is en inspeelt op de behoefte van de inwoner. De ondersteuning is gemakkelijk op – en af te schalen waar nodig. Er moet een goede aansluiting zijn op de ambulante begeleiding die wordt geboden vanuit de Wmo. Op deze manier voorkomen we ook dat mensen bij een (tijdelijk) veranderende zorgvraag moeten verhuizen of hun woning verliezen.

Een eigen woonplek is echter niet voor iedereen het meest passend. Soms is de zorgvraag dusdanig groot of complex, dat een tijdelijke plek in een meer specialistische zorgvoorziening de beste plek is. Daarom is het belangrijk dat er ook voldoende en passende BW-voorzieningen beschikbaar blijven waar iemand tijdelijk kan verblijven. Er is behoefte aan een variatie aan woonvoorzieningen.

Waarom regionaal samenwerken?

Regionale samenwerkingsafspraken zijn nodig om een kwalitatief goed aanbod Beschermd Wonen te realiseren voor onze inwoners. In de toekomst zullen onze inwoners, in lijn met de gedachte achter de doordecentralisatie, in principe in hun eigen gemeente beschermd kunnen wonen, in de vertrouwde omgeving en in de buurt van het eigen sociale netwerk. Desondanks blijven er regionale voorzieningen nodig, bijvoorbeeld als het niet kosteneffectief is om bepaalde voorziening lokaal te realiseren. Samenwerking tussen gemeenten is verplicht: met de 'Norm voor Opdrachtgeverschap' heeft de VNG zich gecommitteerd aan regionale samenwerking op het gebied van Beschermd Wonen. Regio's werken vanuit een gezamenlijke visie. Zo ontstaat het juiste schaalniveau om afspraken met aanbieders te maken. Het regionaal beleidskader Opvang, Wonen en Herstel stond centraal bij de regionale aanbesteding.

Beoogde ambitie

De doordecentralisatie van Beschermd Wonen biedt een kans om met de acht gemeenten en onze partners vorm te geven aan de ambitie om zorg op maat, dichtbij inwoners te organiseren. Uitgangspunt is: 'lokaal wat kan, regionaal wat moet'. We willen dat inwoners met geestelijke gezondheidszorg (ggz)-problematiek in de toekomst zo veel mogelijk beschermd wonen in hun eigen gemeente, zo thuis mogelijk en in de buurt van hun sociale netwerk. Als dit niet mogelijk is, bijvoorbeeld bij complexe problematiek en/of als het niet haalbaar is een bepaalde

---

² Positieve gezondheid gaat uit van een brede blik op gezondheid; uitgewerkt in 6 dimensies: lichaamsfuncties, dagelijks functioneren, meedoen, kwaliteit van leven, zingeving en mentaal welbevinden.

(woon)voorziening lokaal te realiseren, moeten cliënten terecht kunnen in regionale voorzieningen voor Beschermd Wonen.

Regionale paragraaf in lokale uitvoeringsprogramma's

De gemeenten in de regio werken samen aan de uitvoering en sturing op Beschermd Wonen. Daarom voegen we een regionale paragraaf toe aan de lokale uitvoeringsprogramma's. Hierin zijn thema's en projecten opgenomen die de gemeenten op regionaal niveau willen uitvoeren om de beweging naar 'zo thuis mogelijk' te bevorderen. De focus ligt op 'Wonen eerst' en op 'Beschermd thuis'. Deze zijn uitgewerkt in een aantal regionale doelen, activiteiten en resultaten. Deze komen terug in alle lokale uitvoeringsprogramma's van de regiogemeenten, waarbij er lokale beleids- en uitvoeringsvrijheid is om optimaal aan te sluiten bij wat lokaal werkt. De regionale paragraaf is in bijlage 1 opgenomen.

Ontwikkelagenda

De regiogemeenten werken met aanbieders van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang de komende jaren aan een aantal ontwikkelopgaven, aan de hand van een Ontwikkelagenda. Er zijn zes ontwikkelopgaven:

1. Spreiding van locaties over regio;
2. Direct starten met begeleiding, ook in de thuissituatie of op een andere plek waar iemand verblijft of als iemand op de wachtlijst staat voor een plek in een BW-instelling;
3. Van ketensamenwerking naar netwerksamenwerking en partnerschap;
4. Acceptatie in de wijk;
5. Het bevorderen van de inzet van ervaringsdeskundigen;
6. Ontwikkelen en realiseren van pauzeplekken.

Innovatie

Het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen (GO BW) stelt jaarlijks middelen beschikbaar voor innovatie aan de regiogemeenten. Dit maakt het mogelijk om lokale initiatieven te ontwikkelen, te investeren in de opbouw van lokale voorzieningen of te werken aan preventie in de eigen gemeente.

4. Beschermd Wonen – aantallen en kosten

Een beschermende woonvorm biedt mensen met langdurige psychiatrische of psychosociale problematiek een combinatie van wonen en zorg. Zij krijgen ondersteuning en begeleiding om de draad van het gewone leven weer op te pakken. Bijvoorbeeld door dagbesteding en (vrijwilligers) werk.

Vormen van beschermd wonen

Er zijn verschillende beschermde woonvormen en deze veranderen over de tijd. Op basis van de nieuwe aanbesteding voor Beschermd Wonen kunnen de volgende vormen onderscheiden worden:

- Beschermd thuis (individueel of ‘gespikkeld’)
- Beschermd thuis (geclusterd – dit werd eerder ‘beschut wonen’ genoemd)
- Beschermd wonen (intramuraal)

Aantallen

In 2023 verblijven naar schatting 575 mensen (gemiddeld per maand) in onze regio in een beschermde woonvorm, waarvan 450 op plekken beschermd wonen en 125 op plekken beschermd thuis geclusterd / beschut wonen³. Beschermd thuis is een nieuw product dat er in de huidige situatie nog niet is en is daarom nog niet meegenomen in de cijfers⁴.

In 2023 zijn er circa 40 Velsenaren met een beschermd wonen indicatie. Een deel van hen staat nog op de wachtlijst, een deel woont in een beschermde woonvorm in Velsen en een deel woont in een beschermde woonvorm elders in de regio.

In Velsen zijn er circa 16 beschermd wonen plekken, verspreid over 2 locaties⁵ en circa 10 ‘satellietwoningen’ verspreid over de gemeente⁶. Deze locaties bieden aan circa 16 inwoners een Beschermd Wonen plek.

Deze cijfers geven een indicatie, maar zijn niet statisch. Het aantal beschermd wonen plekken, het aantal indicaties en het aantal mensen op de wachtlijst fluctueren.

Kosten

Afhankelijk van de zorgzwaarte bedragen de kosten tussen de € 8.000 tot € 24.000 per cliënt per jaar voor begeleiding bij zelfstandig wonen (beschermd thuis) tot circa € 55.000 voor Beschermd Wonen met (24 uren) toezicht (intramuraal).

Waar betalen we dit uit?

BW	Baten	Lasten
2021	39,3 miljoen (Rijksbudget)	29,8 miljoen
2022	40,9 miljoen (Rijksbudget)	27,7 miljoen
2023 en verder	42,0 miljoen (Rijksbudget)	42,0 miljoen

³ Prognoses beschermd en beschut wonen en GGZ-Wlz voor gemeenten in regio Zuid-Kennemerland/ IJmond en Haarlemmermeer (ABF Research, 2024).

⁴ De nieuwe contracten gaan medio 2024 in.

⁵ Locaties bevinden zich op de Cepheusstraat (mogelijk is een deel van deze plekken overgegaan naar de Wlz) en de Annie Romeinstraat.

⁶ Daarnaast is er in Velsen een beschermd wonen voorziening met circa 50 plekken die vanuit de Wlz wordt gefinancierd.

De BW-uitgaven worden gedekt uit het Rijksbudget dat de regio ontvangt hiervoor. Uitgangspunt hierbij is: Rijksbudget is werkbudget. Slechts beperkt houden we rekening met een (verwacht) overschot op de zorgkosten voor bestaande cliënten (het historisch budget).

In de begroting van het Gemeenschappelijk Orgaan BW (GO BW) is opgenomen dat gedurende de eerste drie jaar na de wettelijke doordecentralisatie Beschermd Wonen het tekort van de gemeente Haarlem op het budget van de Maatschappelijke Opvang, evenals de afgelopen jaren, wordt gedekt uit de reserve BW. Dit is een tijdelijke afspraak, omdat het niet wenselijk is op langere termijn een structureel tekort op het MO-budget te hebben. Bovendien heeft het Rijk het voornemen om ook dit budget uiteindelijk te verdelen over alle gemeenten.

In 2023 heeft AEF een analyse uitgevoerd naar de oorzaken van de tekorten op de Maatschappelijke Opvang (MO) om op basis daarvan tot een plan te komen om in 2027 passende en goede zorg voor de MO doelgroep te leveren binnen het budget dat het Rijk hiervoor beschikbaar stelt⁷. Het advies is dat er op drie terreinen gewerkt moet worden aan het wegwerken/voorkomen van het tekort, namelijk door het tekort te verschuiven, verkleinen en te verdelen. Bovenal zijn er op regionaal niveau afspraken nodig over indexatie. Hier wordt de komende periode aan gewerkt.

---

⁷ Dak boven het hoofd, grond onder de voeten. Onderzoek naar uitgaven voor de maatschappelijke opvang – IJmond, Zuid- Kennemerland en Haarlemmermeer (AEF, 2023)

5. Wat is onze opgave?

De vertaling van deze regionale uitgangspunten naar lokaal beleid vereist een nieuwe lokale koers, waarin we zoveel mogelijk willen inzetten op **sociale inclusie**. Daarmee wordt bedoeld dat ondersteuning, bescherming en begeleiding zoveel mogelijk in de eigen sociale omgeving van mensen plaatsvindt en gericht is op herstel en zelfredzaamheid. Inwoners met een ggz-beperking kunnen zo normaal mogelijk in de wijk wonen. Een eigen thuis en een sterke sociale basis zijn voorwaarden daarvoor.

Met de doordecentralisatie van Beschermd Wonen naar Beschermd (t)huis betekent dit een verschuiving van regionale voorzieningen naar lokale inzet gericht op preventie. Hiervoor is nodig:

- Voldoende kleine, betaalbare woningen
- Diversiteit in woon/zorgaanbod
- Diversiteit in aanbod van flexibele ambulante zorg
- Ontmoetingspunten in de wijk
- Ruim aanbod van activiteiten, ook voor de ggz-doelgroep

Hiervoor is een gezamenlijke inzet nodig van gemeenten, zorgorganisaties, woningcorporaties en welzijnsorganisaties op het gebied van wonen, zorg, participatie en welzijn.

In de praktijk

In gesprek over de regionale visie met betrokken organisaties en aanbieders, maar ook in gesprekken met lokale stakeholders, komt het beeld naar voren van een weerbarstige praktijk..

Stijging kosten levensonderhoud

Oplopende kosten voor levensonderhoud (energie, levensmiddelen en zorg) leiden tot meer stress bij inwoners die dit niet (meer) kunnen betalen. Stress heeft een negatieve invloed op gezondheid en het vermogen om zelfstandig tot oplossingen te komen. Zelfredzaamheid en de kans op zelfstandig wonen wordt kleiner.

Tekort aan personeel

Het vinden en behouden van voldoende personeel is voor de uitvoerende organisaties de laatste jaren een steeds grotere uitdaging. De personeelscapaciteit is niet altijd voldoende en/of op sterkte. De combinatie van een complexere doelgroep en de beperkte capaciteit maakt dat de druk op het personeel bij zorg- en welzijnsorganisaties hoog is.

Krappe woningmarkt

De krapte op de woningmarkt bemoeilijkt zowel de door- en uitstroom vanuit Beschermd Wonen en de Maatschappelijke Opvang. Het gaat zowel om een tekort aan woningen, als een tekort aan *passende* woningen. Ondanks de ingezette initiatieven in de regio en Velsen, zoals het Pact voor uitstroom⁸ en Onder de Pannen⁹, zijn er onvoldoende uitstroombmogelijkheden. Mensen zitten hierdoor langer dan nodig in een BW- of MO-voorziening . Ook is de wachtlijst voor mensen die een Beschermd Wonen plek nodig hebben langer dan wenselijk. Housing First¹⁰ is (nog) niet voor handen in de regio. Haarlem start medio 2024 met een pilot. In de andere gemeenten in de regio, waaronder Velsen, wordt overwogen om hierbij aan te sluiten.

Toename complexe problematiek

Zorgaanbieders signaleren een stijging van het aantal inwoners met complexe problematiek. Daarnaast leiden wachtlijsten binnen de Wet langdurige zorg ertoe dat inwoners met complexe problematiek langer in de thuissituatie of opvanglocatie verblijven. Op dit moment is niet voor al deze inwoners een passende (woon)oplossing beschikbaar. Het aanbod aan voorzieningen voor de meest complexe doelgroepen, zoals DomusPlus¹¹ en Skaeve Huse¹², in de regio is te beperkt. Deze mensen verblijven nu veelal binnen de bestaande voorzieningen voor Beschermd Wonen en

---

⁸ De Uitstroomregeling Pact is een convenant tussen zorgorganisaties, welzijnsorganisaties en alle woningcorporaties en gemeenten in IJmond en Zuid-Kennemerland en voorziet jaarlijks in het beschikbaar stellen van woningen voor deze specifieke doelgroep. Voorwaarde is dat cliënten die gebruik maken van de Uitstroomregeling Pact minimaal twee jaar woonbegeleiding ontvangen.

⁹ Onder de Pannen is een project waarmee mensen die een kamer 'over' hebben, deze legaal kunnen verhuren aan een stadsgenoot die dringend op zoek is naar woonruimte.

¹⁰ Housing First wordt ingezet voor dakloze mensen met complexe problematiek. Startpunt is een zelfstandige woning met ondersteuning, zo lang en zoveel als nodig. Ondersteuning past zich aan, aan de persoon, niet andersom.

¹¹ DomusPlus betreft woonzorgvoorzieningen voor langdurig zorgafhankelijke bewoners. DomusPlus richt zich op mensen die behalve met langdurig middelengebruik in combinatie met problemen op andere levensgebieden, ook kampen met een (licht) verstandelijke beperking.

¹² Mensen die kampen met meervoudige problematiek en daarnaast op geen enkele wijze in staat zijn tot het functioneren in een groep, ook niet binnen een gespecialiseerde woonzorgvoorziening, zijn aangewezen op Skaeve Huse. Omdat zij zich niet kunnen aanpassen aan het wonen in een woonwijk of in een groep, krijgen zij in Skaeve Huse een allerlaatste kans om niet op straat te belanden. Bij Skaeve Huse is sprake van beperkte begeleiding, met name gericht op beheer en handhaving.

Maatschappelijke Opvang terwijl dit niet de meest passende plek is voor hen. Dit zorgt regelmatig voor overlast – zowel binnen de genoemde instellingen als in de omgeving.

Samenwerking in de wijk

Samenwerking en afstemming tussen bijvoorbeeld GGZ (behandeling) en Wmo (begeleiding), woningcorporaties (huisvesting) en andere betrokken partners, zoals Vangnet & Advies (bemoeizorg) is, zeker bij complexere zorgvragen, essentieel. De verschillende schotten in de financiering maken het samenwerken en bieden van passende zorg uitdagend.

Domein overstijgende samenwerking

De beweging van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis vraagt om een passend zorglandschap en passende woonvoorzieningen. Hiervoor is een nauwe, domein overstijgende samenwerking nodig tussen gemeenten, zorgpartijen, welzijnsorganisaties, GGZ en woningcorporaties.

Vanuit het Rijk wordt met het 'Actieplan Dakloosheid', het programma 'Een thuis voor iedereen' en de wet 'Versterking regie volkshuisvesting' ingezet op het terugdringen van dakloosheid, voldoende betaalbare woningen en kansgelijkheid in de huisvesting van urgente aandachtsgroepen. En in het 'Integraal Zorgakkoord' (IZA) zijn afspraken gemaakt over het versterken van de samenwerking tussen het gemeentelijk sociaal domein en de eerstelijnszorg (wijk-/buurtzorg, huisartsenzorg en lichte vormen van geestelijke gezondheidszorg).

In de regio wordt een Woonzorgopgave ontwikkeld¹³, waarin gemeenten, woningcorporaties en zorg- en welzijnspartijen afspraken maken over wonen en zorg. In deze opgave gaan de gemeenten in op wat nodig is voor voldoende betaalbare woningen met de juiste zorg, ondersteuning en begeleiding. Hierbij ligt de focus op vier aandachtsgroepen: mensen met psychische kwetsbaarheid, jongeren met een zorgvraag, mensen met een verstandelijke beperking en ouderen.

---

¹³ Regionale Woonzorgopgave Zuid-Kennemerland en IJmond (DSP-groep, mei 2024)

6. Waar gaan we in Velsen mee aan de slag?

Het regionale beleidskader Opvang, Wonen en Herstel 2022 –2027 bevat twee centrale ambities: ‘inwoner centraal’ en ondersteuning ‘zo thuis mogelijk’. Het Velsense uitvoeringsprogramma geeft hier invulling aan door middel van vier doelen die regionaal zijn vastgesteld:

1. Voorkomen van instroom
2. Verbeteren van ondersteuning
3. Meer tijdelijke en structurele woonoplossingen
4. Zorgen voor stabiele uitstroom

Daarbij horen de hieronder opgenomen lokale en regionale acties:

Doel	Actie	Lokaal of regionaal	Planning
1. Voorkomen van instroom	a. Versterken Sociale Basis in buurten en wijken	Lokaal	Doorlopend
	b. Ggz in de wijk	Lokaal	Doorlopend
	c. Schulden vroeg signaleren en huisuitzettingen voorkomen	Regionaal en lokaal	Doorlopend
	d. Ervaringskennis inzetten en gebruik vergroten	Regionaal en lokaal	2024-2025
2. Verbeteren van ondersteuning	a. Voorbereiden op doordecentralisatie Beschermd Wonen	Regionaal	2023-2025
	b. Inrichten lokale toegang Beschermd Wonen	Lokaal	2024
	c. Regionaal aanbesteden Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen, Ontwikkelagenda uitwerken met aanbieders	Regionaal	2024 en verder
	d. Beschermd Thuis mogelijk maken	Regionaal	2024-2025
	e. Verbeteren bemoeizorgketen	Regionaal en lokaal	2024-2025
3. Meer tijdelijke en structurele woonoplossingen	a. In kaart brengen huidige en toekomstige behoefte aan Beschermd Wonen	Regionaal en lokaal	2024
	b. Opstellen plan van aanpak Huisvesting psychisch kwetsbare aandachtsgroepen	Lokaal	2024
	c. Creëren van woonoplossingen voor psychisch kwetsbare aandachtsgroepen <ul style="list-style-type: none"> • Beschermd Wonen en Beschermd Thuis • Huisvesting complexe doelgroepen • Housing First • Onder de Pannen 	Regionaal en lokaal	2024 en verder
4. Zorgen voor stabiele uitstroom	a. Evalueren Pact voor uitstroom en doorvoeren verbeteringen	Regionaal en lokaal	2024-2025
	b. Borgen continuïteit van ondersteuning na uitstroom	Lokaal	Doorlopend
	c. Creëren van pauzeplekken	Regionaal	2024-2025

6.1. Voorkomen van instroom

Voorkomen van instroom vraagt om preventie op de lange termijn. Preventie richt zich op het voorkomen van verergering of opeenstapeling van problemen, en op het voorkomen van sociale of maatschappelijke uitval die kan leiden tot dakloosheid of het niet meer kunnen verblijven in hun eigen leefomgeving. De instroom in Beschermd Wonen wordt zoveel mogelijk voorkomen door de volgende preventie-activiteiten:

a. Versterken Sociale Basis in buurten en wijken

De ambitie om mensen langer met passende zorg zelfstandig thuis te laten wonen vraagt om een sterke sociale basis. Zo kan er bijvoorbeeld door inzet op preventie en vroegsignalering mogelijk een zwaardere zorgvraag worden voorkomen. Eerste- en tweedelijns zorg kunnen doorverwijzen en mensen helpen te verbinden aan netwerken, activiteiten en voorzieningen in de sociale basis. Hiermee kunnen inwoners eerder geholpen worden en kan de inzet (capaciteit) van (duurdere) zorg worden beperkt of voorkomen.

Organisaties en voorzieningen in de sociale basis, zoals het Sociaal Wijkteam Velsen en de participerende organisaties, spelen een cruciale rol voor inwoners die dakloos dreigen te raken, te maken krijgen met huiselijk geweld of behoefte hebben aan beschermd wonen. Het Sociaal Wijkteam Velsen werkt preventief en outreachend, waarbij kwetsbare inwoners worden bereikt door aanwezig te zijn in de buurten en door actief op signalen af te gaan. Het Sociaal Wijkteam werkt volgens de principes van community building¹⁴.

Sinds begin 2022 bestaat Sluis 751. Dit is een multifunctioneel centrum in IJmuiden waar verschillende maatschappelijke organisaties¹⁵ hun plek hebben. Sluis 751 is een open, toegankelijke en laagdrempelige locatie waar Velsenaren elkaar kunnen ontmoeten. Inwoners kunnen er terecht met vragen over zorg en welzijn, betaald werk, vrijwilligerswerk of ggz-dagbesteding.

b. Ggz in de wijk

In 2021-2022 liep de pilot 'Ggz in de wijk' in IJmuiden. Een ggz-expert en twee leden van het Sociaal Wijkteam vormden het pilotteam en boden ondersteuning aan inwoners met ggz-problemen. Het doel was om de persoonlijke situatie te stabiliseren, achteruitgang te voorkomen en de expertise van de Sociaal Wijkteamleden op dit gebied te verbreden. Er werd nauw samengewerkt met huisartsen, praktijkondersteuners, Vangnet en Advies, FACT en woningcorporaties.

Het bijeenbrengen van verschillende expertises zorgde dat verwijzingen nu makkelijker verlopen en de gezamenlijke kennis van de sociale kaart groter wordt. Het pilotteam kon zo een betere afweging maken bij op- of afschalen van casussen. Cliënten merken op dat medewerkers breder kijken en er gemakkelijker een vertrouwensband met medewerkers ontstaat. Dit helpt weer escalatie voorkomen. Medewerkers van het wijkteam voelen zich beter toegerust om casussen met ggz-problematiek te ondersteunen.

Vanaf 2023 is Ggz in de wijk een vast onderdeel van de werkwijze van het Sociaal Wijkteam. Het ggz-team is uitgebreid in uren en medewerkers, zodat we de aanpak in alle kernen van Velsen kunnen

---

¹⁴ 'Community building' richt zich op het opbouwen van relaties en netwerken in buurten om mensen te activeren en daarmee sociale verandering tot stand te brengen.

¹⁵ Reakt, Buitengewoon, IJmond Werkt!, Sociaal Wijkteam Velsen, Welzijn Velsen, Inova, Socius, MEE & de Wering en de Herstelacademie

inzetten. Ggz in de wijk is onderdeel van de (O)GGZ-keten, waarin wordt samengewerkt om inwoners met complexe problematiek te begeleiden naar de juiste ondersteuning en te voorkomen dat problematiek verergert of dat inwoners terugvallen.

c. Schulden vroeg signaleren en huisuitzettingen voorkomen

Vroegtijdig signaleren van schulden en het voorkomen van huisuitzettingen zijn extra belangrijk voor inwoners met complexe problematiek.

Vroegsignalering bij schulden

De gemeente Velsen doet sinds 2016 aan vroegsignalering van betaalachterstanden. Hiervoor werken we samen met het Sociaal wijkteam Velsen, waarin Socius, MEE & de Wering, Stichting Welzijn Velsen en ZorgSpecialist vertegenwoordigd zijn. Op basis van signalen van zorgverzekeraars, energiebedrijven, woningverhuurders en drinkwaterbedrijven doet de gemeente een melding van problematische betaalachterstanden bij het Sociaal wijkteam. Het Sociaal wijkteam legt vervolgens een huisbezoek af en doet een hulpaanbod aan de inwoner.

Preventie huisuitzettingen

De gemeente werkt samen met de Velsense woningcorporaties, schuldhulpverlening en maatschappelijke dienstverlening om huisuitzetting bij huurachterstanden te voorkomen. Op dit moment wordt bekeken of de aanpak voor vroegsignalering van schulden en de aanpak voor voorkomen van huisuitzetting gecombineerd kunnen worden.

Laagdrempelige inloop voor financiële vragen

Inwoners kunnen met financiële vragen terecht bij verschillende instanties en op verschillende locaties in Velsen, zoals het Sociaal Wijkteam Velsen, Socius, MEE & De Wering of vrijwilligers. Voor vragen over inkomensondersteuning of schulden kan men terecht bij de gemeente. Daarnaast biedt de gemeente voor inwoners voor wie de drempel tot professionele hulp te hoog is, de mogelijkheid om in de bibliotheek bij BAAK¹⁶ binnen te lopen.

d. Ervaringskennis inzetten en gebruik vergroten

Een gevoel van herkenning maakt de ondersteuning laagdrempeliger en moedigt positieve verandering aan. Het inzetten van ervaringsdeskundigheid draagt daarnaast bij aan beter begrip van de behoeften en uitdagingen van de doelgroep. Dit inzicht kan dienen als basis voor het ontwikkelen van effectievere ondersteuning aan de doelgroep.

Vanuit de Herstelacademie zijn er verschillende herstelgroepen (o.a. de groep inkomen op orde, de verslavingsgroep en de depressiegroep) opgezet en in komende tijd worden de ervaringsgroepen uitgebreid. Daarnaast heeft de Herstelacademie in 2024 in Sluis een Herstelcafé opgezet waar ervaringsdeskundigen in gesprek gaan over een bepaald thema.

In de regionale paragraaf is als een van de doelen opgenomen dat de regiogemeenten in 2024 een plan maken en 2025 uitvoeren om de inzet van ervaringsdeskundigheid in beleidsontwikkeling en uitvoering binnen BW en MO te bevorderen.

---

¹⁶ Buurt Advies Administratie Kafé (BAAK)

6.2. Verbeteren van ondersteuning en opvang

Inwoners zijn verschillend in hun woon- en ondersteuningsvragen, wensen, mogelijkheden en beperkingen. Wanneer de hulpverlening daar goed op aansluit, dan is de hulpverlening het meest succesvol. De ondersteuning is verschillend van aard en duur, maar altijd gericht op het versterken van de zelfredzaamheid en het inzetten of versterken van het eigen sociaal netwerk en/of het toe leiden naar passende ondersteuning of behandeling. Om die ondersteuning te realiseren voert de gemeente onderstaande acties (samen met partners) uit.

a. Voorbereiden op doordecentralisatie Beschermd Wonen

Voor de doordecentralisatie Beschermd Wonen in de regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer is het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen opgericht, dat per 1 januari 2024 in werking is getreden. Afhankelijk van het in werking treden van de Wet Woonplaatsbeginsel en de keuzes die op dit vlak nog gemaakt moeten worden, wordt de toegang lokaal ingericht. De gezamenlijke uitvoering van Beschermd Wonen-taken maakt geen onderdeel uit van dit uitvoeringsprogramma, maar raakt het wel. Een deel van deze gezamenlijke taken zijn toegelicht in hoofdstuk 3 en de regionale paragraaf (bijlage 1) in dit uitvoeringsprogramma. Medio 2026 wordt landelijk besloten of en wanneer de Maatschappelijk Opvang wordt doorge decentraliseerd tot een lokale taak voor alle gemeenten. Tot die tijd blijft de Maatschappelijke Opvang onder de verantwoordelijkheid van de centrumgemeente Haarlem vallen. Voor de Vrouwenopvang heeft het Rijk (vooralsnog) geen plannen tot doorcentralisatie.

b. Inrichten lokale toegang Beschermd Wonen

Een van de meest ingrijpende wijzigingen in de doordecentralisatie van Beschermd Wonen is de verplaatsing van de toegang tot Beschermd Wonen en het daaropvolgende proces van de centrumgemeente naar de woonplaats van de inwoner die een aanvraag doet, de eigen gemeente. Ter voorbereiding hierop is de projectgroep Toegang sinds 2022 gestart. De opdracht van de projectgroep luidt: uitwerken en realiseren van de lokale toegang tot Beschermd Wonen en daarbij voorbereiden van de regionale afstemming in deze uitvoering. In de projectgroep zijn alle regiogemeenten vertegenwoordigd, zowel beleids- als uitvoerend medewerkers en hun leidinggevenden.

In het overgangsjaar 2024 wordt de toegang tot Beschermd Wonen uitgevoerd door het regionaal uitvoeringsteam Beschermd Wonen (gefaciliteerd door de gemeente Haarlem). Vanaf 1-1-2025 zullen de gemeenten lokaal de toegang tot Beschermd Wonen uitvoeren voor hun eigen inwoners. De administratieve en financiële afhandeling hiervan blijft in 2025 bij het regionaal uitvoeringsteam.

c. Regionaal aanbesteden Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen en Ontwikkelagenda

Per 1-7-2024 heeft de regio de voorzieningen Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen opnieuw ingekocht. Doel van de aanbesteding is om in samenwerking met alle regiogemeenten, een passend, dekkend en kwalitatief goed aanbod te realiseren voor alle inwoners die recht hebben op MO en/of BW. Het uitgangspunt is daarbij om ondersteuning 'thuis' te organiseren, tenzij dit niet anders kan. De regio werkt samen met de gecontracteerde aanbieders in de Ontwikkelagenda aan zes ontwikkelopgaven: spreiding van locaties, direct starten met begeleiding, van ketensamenwerking naar netwerksamenwerking en partnerschap, acceptatie in de wijk, het bevorderen van de inzet van ervaringsdeskundigen en het ontwikkelen en realiseren van pauzeplekken.

d. Beschermd Thuis mogelijk maken

Zoveel mogelijk wordt in de thuissituatie of op een andere plek waar iemand verblijft, passende ondersteuning geboden. Gecontracteerde aanbieders zijn verantwoordelijk voor een beweging van verblijf Beschermd Wonen, naar trajectbegeleiding in de thuissituatie. Deze beweging zetten zij ook andersom in: thuis intensief begeleiden zodat instroom naar een intramurale voorziening voorkomen kan worden. Het mogelijk maken van Beschermd Thuis is ook een van de doelen die is opgenomen in de regionale paragraaf bij de lokale uitvoeringsprogramma's Opvang, Wonen en Herstel (bijlage 1).

e. Verbeteren bemoeizorgketen

De Vangnet en Adviesteams bieden bemoeizorg aan inwoners die geen hulp vragen of accepteren, maar dat wel nodig hebben. Daarnaast is er een Meldpunt Zorg en Overlast en worden meldingen van professionals en inwoners opgepakt. Het team bestaat uit de GGD, GGZ Dijk en Duin, Brijder Verslavingszorg, het RIBW en Socius maatschappelijke dienstverleners. Er zijn korte lijnen tussen Vangnet en Advies en andere lokale actoren, zoals woningcorporaties, het Sociaal Wijkteam en gemeente. Het team probeert inwoners zo nodig in contact te brengen met mogelijkheden voor behandeling en locaties voor (langdurige) zorg en verblijf (gefinancierd vanuit de Zorgverzekeringswet en de Wet langdurige zorg). De bemoeizorg wordt gesubsidieerd vanuit het regionale budget Opvang, Wonen en Herstel door centrumgemeente Haarlem.

Om de samenwerking in de bemoeizorgketen te optimaliseren worden de knelpunten in kaart gebracht en financieringsafspraken herijkt. Op basis van deze analyse wordt een verbetervoorstel gemaakt. Doel is om meer zicht te hebben op de resultaten die in de bemoeizorgketen worden gerealiseerd.

Integrale Aanpak ter Voorkoming Escalatie (AVE)

De gemeente Velsen is als koploper in de regio in april 2024 gestart met het ontwerp van een lokaal AVE-model. De implementatiefase start in september. Doel van het werken volgens het AVE-model is het voorkomen van escalatie en het beperken en beëindigen van een problematische situatie, bijvoorbeeld in een gezin waar verslavingsproblematiek speelt en er sprake is van oplopende schulden. AVE zorgt ervoor dat inwoners met complexe problematiek eerder passende hulp kunnen krijgen onder regie van een casusregisseur. De kans op escalatie en inzet van zwaardere zorg neemt hierdoor af.

6.3. Meer tijdelijke- en structurele woonoplossingen

Een groot deel van de inwoners met complexe problematiek heeft behoefte aan een sociale huurwoning. Tegelijkertijd zetten gemeenten in op het voorkomen van instroom in (intramurale voorzieningen voor) beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Dit zal per saldo de druk op de sociale huurwoningvoorraad vergroten. Daarnaast is er ook behoefte aan alternatieve (tijdelijke) woon- en verblijfsvormen voor bijvoorbeeld de groep economisch daklozen. Naast zelfstandige sociale huurwoningen is er ook behoefte aan kleinschalige, geclusterde woonvormen en gespecialiseerde, regionale voorzieningen voor mensen met meervoudige problematiek¹⁷.

De opgaven in de regio zijn nog steeds fors. Bij Beschermd Wonen is sprake van een wachtlijst en ook in de Maatschappelijke Opvang is de druk op de opvanglocaties hoog. Onderstaande acties worden de regio en in Velsen uitgevoerd om meer tijdelijke- en structurele woonoplossingen te creëren.

---

¹⁷ Regionale Woonzorgopgave Zuid-Kennemerland en IJmond (DSP-groep, mei 2024)

a. In kaart brengen huidige en toekomstige behoefte aan Beschermd Wonen

Om een passend aanbod te kunnen bieden, wordt inzichtelijk gemaakt welk aanbod in de komende jaren nodig is voor inwoners van Velsen en wat hierin nog ontbreekt, in brede zin (verschillende woonvarianten en zorgzwaarten). Dit gebeurt onder andere vanuit de regionale woonzorgopgave en het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen. Hier wordt ook samen met de regiogemeenten op gestuurd vanuit de regionale paragraaf en Ontwikkelagenda die samen met aanbieders wordt opgesteld (zie ook hoofdstuk 3 en bijlage 1).

b. Opstellen plan van aanpak Huisvesting psychisch kwetsbare aandachtsgroepen

Een van de programmalijnen van het nationale Woon- en bouwprogramma is het programma 'Thuis voor iedereen' waarin de huisvesting van aandachtsgroepen en de bijbehorende zorg wordt aangestuurd. Belangrijk onderdeel van het programma is het uitgangspunt dat alle gemeenten bijdragen aan het huisvesten van kwetsbare aandachtsgroepen. De gemeente Velsen neemt zelf het voortouw met een Plan van Aanpak Huisvesting psychisch kwetsbare inwoners, dat in mei 2024 is opgesteld. Met dit plan wil Velsen komen tot meer tijdelijke én structurele woonoplossingen voor psychisch kwetsbare inwoners. Daarnaast is het gericht op het versterken van de integrale samenwerking op lokaal niveau op het vlak van wonen en zorg, zowel intern als extern.

c. Creëren van woonoplossingen voor psychisch kwetsbare aandachtsgroepen

De beschikbaarheid van voldoende passende woonruimte is van groot belang om mensen een passende plek te kunnen bieden. Velsen gaat, conform het Plan van aanpak huisvesting psychisch kwetsbare inwoners, door om samen met woningcorporaties, zorgaanbieders en andere belanghebbenden (tijdelijke) woonoplossingen voor psychisch kwetsbare aandachtsgroepen te creëren. Het gaat hierbij om de volgende tijdelijke en/of structurele woonoplossingen:

- Beschermd Wonen en Beschermd Thuis
- Huisvesting complexe doelgroepen
- Housing First
- Onder de pannen

Beschermd Wonen en Beschermd Thuis

Het gaat hier om het realiseren van Beschermd Wonen en Beschermd Thuis-plekken. Dit doen we samen met onze collega's uit het Fysiek Domein en woningcorporaties en zorgaanbieders.

Huisvesting complexe doelgroepen

Voor huisvesting van de meest complexe doelgroepen binnen de Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen zijn andere structurele woonoplossingen nodig. Het betreft veelal inwoners met een combinatie van verslaving, schulden, lichte verstandelijke beperking en/of psychiatrische problematiek. Een deel van deze inwoners komt vaak in contact met justitie. Het realiseren van passende huisvesting, zoals Skaeve Huse of Domus Plus, voor deze groep inwoners duurt lang.

In Haarlem-Noord worden zes Skaeve Husen gerealiseerd. Naar verwachting worden deze in 2026 opgeleverd. Verder is Haarlem bezig met de realisatie van een Domus Plus locatie met 30 plekken. De oplevering hiervan wordt in 2026-2027 verwacht.

De gemeente Velsen startte eind 2020 met het project Skaeve Huse. Het project bestaat uit drie kleine zelfstandige sociale huurwoningen, bedoeld voor mensen met een individuele levensvorm die niet bij een groep of wijk past. Mensen met deze levensvorm kunnen door hun multiproblematiek tot overlast zijn in een reguliere woonomgeving. Skaeve Huse is een manier om de woonoverlast van

deze inwoners te beheersen en controleren en om dakloosheid onder deze doelgroep tegen te gaan. Op dit moment wordt de mogelijkheid tot uitbreiding naar zes woningen onderzocht. Ook wordt nogmaals met Haarlem gekeken naar de voor- en nadelen van een eventuele samenwerking.

Housing First

Housing First is een vorm van wonen met ambulante en intensieve begeleiding, bedoeld voor dak- en/of thuisloze mensen met meervoudige problematiek. Het doel van Housing First is dat de inwoner uiteindelijk zelfstandig kan wonen en de toewijzing van een woning is de start. Hiermee wordt voorkomen dat een inwoner in de opvang terecht komt en/of langdurig in de opvang moet verblijven, wat de mogelijkheden tot herstel vermindert.

Haarlem heeft hier voor de eigen gemeente al ervaring mee en een actieplan opgesteld. De regiogemeenten gaan de methode Housing First samen met aanbieders en woningcorporaties verkennen en hier een lokale invulling aan geven. De aanpak hiervoor moet nog worden afgesproken. Dit maakt ook onderdeel uit van de regionale paragraaf (zie bijlage 1).

Onder de Pannen

De Regenboog Groep voert tot en met 2025 de pilot 'Onder de Pannen' uit in regio Kennemerland (m.u.v. de gemeente Haarlemmermeer). Onder de Pannen is een initiatief dat langdurige dakloosheid en de bijbehorende gevolgen voorkomt door mensen tijdelijke huisvesting te bieden (maximaal 1 jaar) bij iemand die een kamer over heeft. Deze mensen krijgen daar de kans om in rust en met professionele ondersteuning op zoek te gaan naar een eigen woonplek. Verhuurders met een bijstandsuitkering worden niet gekort op eventuele toeslagen of uitkeringen, omdat de kostendelersnorm niet wordt toegepast. Ook met corporaties zijn afspraken gemaakt dat deze kamerverhuur mogelijk is in een sociale huurwoning. Onder de Pannen leidt tot gunstige resultaten. In 2021 werden in de regio 11 mensen Onder de Pannen geplaatst; in 2022 waren dat 17 mensen; in 2023 waren dat 20 mensen. Vanaf 2023 tot en met eind 2025 voert de Regenbooggroep de pilot Onder de Pannen ook in Velsen uit.

6.4. Zorgen voor stabiele uitstroom

a. Evalueren Pact voor uitstroom en doorvoeren verbeteringen

In de regio hebben we in samenwerking met woningcorporaties en zorgorganisaties regionale afspraken gemaakt in het Pact voor uitstroom. Jaarlijks krijgt een deel van de cliënten die kunnen uitstromen uit de Maatschappelijk Opvang en Beschermd Wonen via het Pact voor uitstroom een woning toegewezen. Zij ontvangen gedurende de eerste twee jaar ook zorg. Het gaat om 178 woningen die in de regio beschikbaar worden gesteld voor inwoners die uit een voorziening komen. Voor Velsen is het afgesproken dat er jaarlijks 32 woningen beschikbaar worden gesteld voor deze doelgroep. Dit aantal wordt op dit moment niet gehaald. Ook is de wachttijd voor deze woningen vaak meer dan de gewenste zes maanden.

Afgelopen maanden zijn de knelpunten die het tekort in het Pact voor uitstroom veroorzaken in kaart gebracht en zijn verbetervoorstellen gedaan. De gemeenten gaan over deze knelpunten in gesprek met de corporaties en Woonservice. In 2024 worden de samenwerkingsafspraken uit het Pact geëvalueerd. Ook start de regio in 2024 met de beleidscommissie Pact om de monitoring, het aansturen van verbeteringen van het Pact, de voorbereidingen voor de (externe) evaluatie, en strategische advisering voor de stuurgroep te coördineren.

b. Borgen continuïteit van ondersteuning na uitstroom

Wanneer een inwoner de opvanglocatie verlaat, dan moet continuïteit van de ondersteuning, wanneer nodig, geborgd zijn. Ondersteuning op diverse gebieden, zoals financiën, zinvolle dagbesteding, sociale contacten, zachte landing in de buurt en veiligheid zijn is daarbij belangrijk. Het Sociaal Wijkteam Velsen heeft hierin een belangrijke rol, omdat zij laagdrempelige hulp en ondersteuning bieden en mensen indien nodig kunnen toeleiden naar passende vervolgzorg en ondersteuning.

c. Creëren van pauzeplekken

Een pauzeplek wordt ingezet als het (tijdelijk) slechter gaat met een inwoner of om de omgeving of huisgenoten te ontlasten en tot rust te laten komen. Met inzet van een pauzeplek wordt voorkomen dat de thuissituatie escaleert, dat een inwoner (langdurig) terugvalt of dat een inwoner geplaatst moet worden op een locatie Beschermd Wonen of op een behandelplek. Regionaal wordt bekeken op welke manier we dit gezamenlijk met aanbieders kunnen vormgeven. Dit is onderdeel van de Ontwikkelagenda.

7. Monitoring en evaluatie

Monitoring en evaluatie vindt op regionaal niveau plaats, vanuit het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen. Er wordt voor verschillende doelen en vanuit verschillende bronnen informatie verzameld, onder andere:

- Er wordt monitorings- en sturingsinformatie verzameld bij aanbieders.
- Er wordt jaarlijks door het GO BW aan de deelnemers gerapporteerd over onder andere de stand van zaken binnen het GO BW, (het verloop van) de financiële samenwerkingsafspraken, de door het GO BW uitgevoerde taken, de aantallen cliënten en de voortgang van de realisatie van voorzieningen.
- In het derde jaar na inwerkingtreding van de Gemeenschappelijke Regeling Beschermd Wonen is de positionering van het URB onderwerp van evaluatie. Daarna wordt de regeling iedere vijf jaar geëvalueerd.
- Twee keer per jaar wordt aan het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen gerapporteerd over de voortgang op de doelen uit de regionale paragraaf bij de lokale uitvoeringsprogramma's.
- In 2024 wordt het Pact van uitstroom geëvalueerd.

De voortgang van het Velsense uitvoeringsprogramma wordt gemonitord, zodat tussentijds, waar nodig, bijgestuurd kan worden. Hierover wordt jaarlijks in een voortgangsrapportage aan het college gerapporteerd, voor het eerst medio 2025.

Ook in het Plan van aanpak Huisvesting psychisch kwetsbare inwoners zijn acties voor monitoring opgenomen.

8. Financiën

Regionale taken

Sinds 1 januari 2024 worden de taken Beschermd Wonen gefinancierd vanuit het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen. Hiertoe stelt centrumgemeente Haarlem de middelen die de gemeente voor de regio ontvangt voor de taakuitvoering Beschermd Wonen ter beschikking aan het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen.

Het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen stelt -tot de ingang van de Wet Woonplaatsbeginsel en het bijbehorende objectief verdeelmodel- budget aan de individuele gemeenten beschikbaar voor de lokale uitvoering van taken op het gebied van Beschermd Wonen. Bij ingang van de Wet Woonplaatsbeginsel worden de taken Beschermd Wonen geleidelijk gefinancierd vanuit de regiogemeenten. Het is echter nog de vraag of en wanneer de Wet Woonplaatbeginsel in werking treedt. De toegang voor nieuwe cliënten wordt per 1 januari 2025 een taak van de gemeente Velsen. Het gaat dan om nieuwe cliënten die een beroep doen op Beschermd Wonen.

Onderstaande tabel laat een samenvatting zien van de begroting van het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen 2025-2028:

Tabel 1 GO-begroting Beschermd Wonen

<i>in duizenden euro's</i>			2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	Zorgkosten oude clients (ZIN en PGB)	a.	39.483	39.834	35.729	26.014	17.870
	Middelen ter inzet van tekort MO	b.	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
	Innovatiemiddelen	c.	-	-	-	-	-
	Ontwikkeling- en frictiekosten	d.	500	500	500	337	243
	Gekantelde dagbesteding	e.	1.110	1.110	1.002	749	539
	Personeelskosten GO	f.	1.389	1.094	1.004	1.004	1.004
	Subsidies (Herstelacademie)	g.	250	250	250	250	250
	Advieskosten	h.	270	270	270	270	270
	Overige kosten	i.	110	110	110	110	110
	Totaal			46.112	46.169	41.865	31.734
Baten	Gemeentelijke bijdrage GO	j.	-	-	-160	-532	-841
	Rijksbijdrage - historisch budget	k.	-45.065	-45.122	-40.723	-30.448	-21.894
	Eigen bijdrage - historische clients	l.	-1.047	-1.047	-982	-754	-550
	Totaal			-46.112	-46.169	-41.865	-31.734

Bron: Begroting en kadernota 2025 – 2028 Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen

Lokale activiteiten

Dit activiteiten in dit uitvoeringsprogramma worden gefinancierd uit verschillende budgetten (regionaal en lokaal):

- Een deel wordt betaald uit het regionale budget voor Beschermd Wonen (dit geldt vooral voor de onderwerpen uit de regionale paragraaf).
- Sommige activiteiten worden gefinancierd uit de regionale middelen voor innovatie die beschikbaar worden gesteld vanuit het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen (bijvoorbeeld de pilot Onder de Pannen).
- Lokale uitvoeringskosten worden gefinancierd uit de middelen die Velsen hiervoor vanuit het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen ontvangt. Voor 2024 gaat dit om € 91.000 en van 2025 tot en met 2028 is er € 200.000 beschikbaar voor Velsen. Het gaat om structurele middelen. De hoogte van de middelen voor lokale uitvoering wordt jaarlijks door het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen vastgesteld. Deze middelen zijn bedoeld voor de toegangsmedewerkers en beleid en voor een klein deel voor ondersteuning (administratie en contractmanagement).
- Een deel van de preventieve activiteiten wordt betaald uit de reguliere middelen binnen het programma Vitaal en Sociaal (bijvoorbeeld: versterken sociale basis, Ggz in de wijk, vroegsignalering).

Bijlage 1: Regionale paragraaf lokale uitvoeringsprogramma's Opvang, Wonen en Herstel 2024-2027

Inleiding

De gemeenten in Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer (verder: de gemeenten) werken vanuit een gezamenlijke visie om inwoners die onvoldoende in staat zijn om op eigen kracht zelfstandig te (blijven) wonen en die aangewezen zijn op (voorzieningen voor) maatschappelijke opvang en beschermd wonen – bijvoorbeeld door een psychische kwetsbaarheid of doordat hun bestaanszekerheid in het geding is – zo thuis mogelijk te laten wonen. Met herstelondersteuning gericht op inclusie, volwaardig burgerschap, participatie, zelfredzaamheid en informele steun in de eigen omgeving. Dit is in het Regionaal beleidskader Opvang, Wonen en Herstel 2022-2027 (verder regionaal kader OWH) vastgelegd.

De gemeenten willen zowel de regionale als lokale slagkracht versterken en met elkaar richting en prioriteit geven aan de inzet die cruciaal is om de beweging naar 'cliënt (of gezin)centraal' en 'zo thuis mogelijk' te maken. Daarom is met elkaar afgesproken een regionale paragraaf aan alle lokale uitvoeringsprogramma's OWH toe te voegen. In deze paragraaf staat welke doelstellingen we als regio als geheel willen realiseren door af te stemmen of samen te werken. Ook staat op hoofdlijnen beschreven waaraan iedere gemeente in het eigen uitvoeringsprogramma aandacht geeft.

Behalve het regionaal kader OWH is ook het 'Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een thuis' ondersteunend en richtinggevend voor de regionale doelstellingen.

In principe is iedere regiogemeente verantwoordelijk voor de uitwerking en uitvoering van het eigen lokale uitvoeringsprogramma OWH en van activiteiten voor de regionale doelstellingen. Tenzij het om specifieke (regionale) GO BW-taken gaat of taken die voortkomen uit de formele rol van Haarlem als centrumgemeente voor maatschappelijke opvang. Bijvoorbeeld neemt de centrumgemeente het voortouw als het gaat om de af- en ombouw van grootschalige maatschappelijke opvangvoorzieningen en herinrichting toegang maatschappelijke opvang.

Waarop willen we in regionaal verband inzetten?

De twee prioriteiten waar we als regio op in zetten zijn 'de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis' en 'aanpak dakloosheid: eerst een thuis'. Op de volgende pagina staat een overzicht van de doelstellingen die voortvloeien uit deze prioriteiten die de gemeenten door regionale afstemming en samenwerking willen realiseren. Gezamenlijk werken de gemeenten deze regionale doelstellingen uit in concrete taken, activiteiten, verantwoordelijkheden en planning, en stellen de samenhang met andere trajecten/ontwikkelingen¹⁸ en de betrokkenen vast. We werken dit uit voor 2024 en 2025 waarbij het zwaartepunt eerst zal liggen bij de activiteiten die verbonden zijn aan de implementatie van de inkoop Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang en de op te stellen woonzorgvisies. In de loop van de tijd volgt actualisering van de activiteiten aan de hand van de gemaakte voortgang en voortschrijdend inzicht. De inzet voor 2026 en 2027 bepalen de gemeenten medio 2025.

---

¹⁸ Zoals: de ontwikkelagenda inkoop MO BW, maatregelen om de kostenontwikkeling van de maatschappelijke opvang te beïnvloeden, de regionale woonzorgopgave, het Integraal Zorg Akkoord.

Geprioriteerde doelstellingen voor regionale inzet Opvang, Wonen en Herstel met op te starten (en waar haalbaar af te ronden) acties voor 2024 en 2025

Nr.	Doelstellingen (lange termijn)	Acties 2024-2025	Hangt samen met
Van beschermd wonen naar beschermd thuis			
1A	Beschermd Thuis in iedere gemeente mogelijk maken.	Helderheid over en inzet van beschermd thuis mogelijk in iedere gemeente na 1 juli 2024.	Beweging beschermd Thuis Ontwikkelagenda inkoop
1B	Continuïteit in ondersteuning voor mensen die zelfstandig gaan wonen, zolang als dat nodig is met ambulante ondersteuning en flexibel af en op kunnen schalen.	Vanaf 1 juli 2024 wordt zorg en ondersteuning ingezet om continuïteit te borgen na uitstroom uit een voorziening.	Beweging beschermd thuis Ontwikkelagenda inkoop Samenwerking op uitstroom
1C	Er zijn pauzeplekken voor mensen die deze nodig hebben.	Er zijn in 2025 voldoende pauzeplekken in de regio.	Ontwikkelagenda inkoop Integraal zorgakkoord
5	Bevorderen en versterken inzet van ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid binnen MO en BW beleidsontwikkeling en uitvoering.	In 2024 een plan maken, vervolgens in de praktijk toepassen en in 2025 van elkaars ervaringen leren en aanpak verder ontwikkelen.	Aanpak dakloosheid Beweging beschermd Thuis Ontwikkelagenda inkoop
6	Mensen met een psychische kwetsbaarheid voelen zich welkom in de wijk.	Er zijn voorzieningen en activiteiten die eenzaamheid tegengaan en die inwoners verbinden met buurtgenoten; buurtgenoten handvatten bieden om met verward/onbegrepen gedrag om te gaan. In 2024 zo nodig organiseren of verder ontwikkelen. In 2025 delen we kennis over wat er lokaal goed werkt en stemmen we af wat we eventueel in regionaal verband willen organiseren.	Ontwikkelagenda inkoop Integraal zorgakkoord en GALA
Aanpak dakloosheid: Eerst een thuis			
2A	In 2030 is de behoefte aan grootschalige opvangvoorzieningen tot een minimum beperkt en is het gedachtegoed van 'wonen eerst' ¹⁹ gemeengoed in de regio.	In 2024 is in beeld gebracht wat per gemeente nodig is aan kleinschalige opvang- en andere voorzieningen (ook BW), woonplekken en woonoplossingen, en afspraken om te werken aan de doelstelling van het actieplan dakloosheid en beschermd thuis wonen.	Aanpak dakloosheid Beschermd Thuis Woonzorgvisie
2B	Housing First als methode van aanpak kan in iedere gemeente geboden worden om dakloosheid te voorkomen en als uitstroombemogelijkheid (bijvoorbeeld via het Pact voor Uitstroom en de Opstapregeling), zodat mensen zo thuis mogelijk kunnen wonen, het	In 2024 is er helderheid over wat er nodig is om Housing First te kunnen organiseren als methode van aanpak. In 2025 is in alle gemeenten een start gemaakt met het uitrollen van Housing first in relatie tot Pact voor Uitstroom en Opstapregeling.	Aanpak dakloosheid Woonzorgvisie Samenwerking op uitstroom

¹⁹ Wonen Eerst is de beleidsmatige benaming voor de systeemaanpak in het denken over de oplossingen om dakloosheid te voorkomen en uit te bannen in Nederland. Het hebben van een stabiele woonplek met ondersteuning op maat is de basis voor herstel.

	beroep op intramurale voorzieningen afneemt, en mensen sneller kunnen herstellen.		
Nr.	Doelstellingen (lange termijn)	Acties 2024-2025	Hangt samen met
2C	Iedere gemeente zet zich in om tijdelijke en structurele woonoplossingen te bieden, waardoor het beroep op intramurale voorzieningen afneemt en mensen sneller kunnen herstellen.	Eind 2024 maken we n.a.v. het actuele beeld concrete afspraken over wat iedere regiogemeente aan aanbod gaat realiseren.	Aanpak dakloosheid Ontwikkelagenda inkoop Woonzorgvisie
3	Herinrichting toegang MO om opvang te verminderen en de inzet van ondersteuning in de maatschappelijke opvang te verbinden aan het uitstroomdoel.	Mensen krijgen sneller de juiste zorg op de juiste plek, ook door de inzet in de maatschappelijke opvang als dat de eerste juiste plek is. In 2024 de te ontwikkelen nieuwe werkwijze uit gaan voeren. In 2025 door ontwikkelen en uitvoeringsafspraken aanscherpen.	Ontwikkelagenda Rijksprogramma Grip op Onbegrip Samenwerken op uitstroom
4A	Huisuitzettingen worden voorkomen door vroegsignalering van schulden of (dreigende) overlast. Alleen huisuitzettingen als het niet anders kan, bijvoorbeeld door illegaal/crimineel gedrag of doordat andere interventies bij ernstig ontwrichtend gedrag niet werken.	Alle gemeenten hebben in 2025 goede afspraken met corporaties en bijvoorbeeld sociaal team om huisuitzettingen te voorkomen. We delen hierover regionaal kennis, wat goede afspraken zijn en hoe je dat doet.	Aanpak dakloosheid
4B	Door te investeren in het netwerk van mensen wordt dakloosheid zoveel als mogelijk voorkomen. (Deze doelstelling hangt ook samen met Herinrichting toegang MO en Mensen met een psychische kwetsbaarheid voelen zich welkom in de wijk).	Het netwerk wordt door toegang, lokale teams en/of zorgaanbieders en welzijnsorganisatie standaard betrokken ter preventie van dakloosheid en om zo thuis mogelijk te kunnen (blijven) wonen. In 2025 kennis delen hoe dit lokaal opgepakt wordt en geleerde lessen omzetten in actie/afspraken.	Ontwikkelagenda inkoop Beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis
4C	Voorkomen dat inwoners die tijdelijk opgenomen worden in een (GGZ-)instelling en/of -kliniek dakloos raken na het verlaten van de instelling.	Voor mensen die een instelling, intramurale voorziening, gevangenis, etc. verlaten wordt zo tijdig mogelijk, maar in ieder geval voorafgaand aan vertrek een passende woon- of verblijfplek georganiseerd, niet zijnde maatschappelijke opvang, zodat zij niet tussen wal en schip vallen. In 2025 concreet plan uitwerken voor samenwerkingsafspraken.	Urgentieregelingen, Pact voor Uitstroom, Opstapregeling Integraal zorgakkoord
4D	Optimaliseren werking van de bemoeizorgketen.	Nieuwe regionale afspraken met de bemoeizorgketen in 2025 in aansluiting op het uitgevoerde onderzoek naar bemoeizorg.	Rijksprogramma Grip op Onbegrip Integraal Zorgakkoord

Regionale ambitie in vier pijlers als kader voor de lokale uitvoeringsprogramma's

Als regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer zetten de gemeenten zich gezamenlijk in om dakloosheid van onze inwoners te voorkomen en om inwoners met een psychische kwetsbaarheid in hun eigen omgeving thuis beschermd en passend te ondersteunen vanuit de centrale uitgangspunten 'cliënt of gezin centraal' en 'zo thuis mogelijk'. Als regio vullen de gemeenten zoveel mogelijk de landelijke ambitie in om dakloosheid in 2030 te beëindigen.

Om bovenstaande te realiseren, investeren we regionaal in de volgende vier pijlers:

1. **Preventieve inzet:** zodat mensen zo thuis mogelijk kunnen wonen en dakloosheid voorkomen wordt;
2. **Ondersteuning op maat** zodat mensen zo snel als mogelijk kunnen herstellen én zo thuis mogelijk kunnen (blijven) wonen;
3. **Meer tijdelijke en structurele woonoplossingen** zodat er voldoende passend en betaalbaar woonaanbod is.
4. **Realiseren van stabiele uitstroom door nazorg:** bevorderen van de uitstroom uit de maatschappelijke opvang en beschermd wonen, doordat continuïteit in ondersteuning wordt geboden, zolang als nodig is.

Deze vier pijlers komen in alle lokale uitvoeringsprogramma's terug, waarbij er lokale beleids- en uitvoeringsvrijheid is om zo optimaal mogelijk aan te kunnen sluiten bij wat lokaal werkt.

Investeren in samenwerking

Een goede samenwerking tussen inwoner, het netwerk rond de inwoner, aanbieders van welzijn, zorg en ondersteuning, woningcorporaties en gemeenten is van cruciaal belang om de doelstellingen te kunnen realiseren. Aanvullend hierop bevorderen de gemeenten dat bij ontwikkeling van beleid en uitvoering gebruik gemaakt wordt van ervaringskennis (en eventueel ervaringsdeskundigheid).

Als regiogemeenten werken we vanuit verschillende regionale en lokale verbanden aan (vaak) samenhangende opgaven. We willen de beschikbare beleids- en uitvoeringscapaciteit optimaal benutten en richten onze gezamenlijke inzet daarom op die doelstellingen en acties die door samen op te trekken meer kunnen opleveren dan wanneer iedere gemeente apart aan de slag gaat. Goede gesprekken hierover in regionaal verband zijn nodig. We gaan als gemeenten echter niet alleen het gesprek met elkaar aan, maar ondernemen actie en betrekken daar ook de uitvoeringpartners bij. Die plannen kunnen zowel over gezamenlijke regionale acties als over lokale acties gaan. Denk bijvoorbeeld aan lokale prestatieafspraken met woningcorporaties om Housing First in iedere gemeente te kunnen inzetten. Daarbij kan het helpen om in breed regionaal verband op te trekken. We willen van elkaar leren en niet steeds opnieuw het wiel uitvinden door lokale kennis en ervaringen vanuit gemeenten over wat werkt te delen en uit te wisselen, zodat we de lokale uitvoeringskwaliteit regiobreed kunnen verbeteren. We zetten zo nodig extra onderzoek in.

Haalbaarheid en uitvoerbaarheid

We prioriteren acties gezamenlijk op basis van de criteria 'haalbaarheid/uitvoerbaarheid' en 'impact', zodat we, met fasering en spreiding van de acties over de vier resterende jaren van het Regionaal Beleidskader Opvang, Wonen en Herstel 2022-2027, resultaat behalen. In deze regionale paragraaf kiezen we er dan ook voor om in regionaal verband op een aantal acties per pijler in te zetten. De ontwikkelagenda van de inkoop Zo thuis mogelijk is breder. Daaraan geven de gemeenten met de zorgaanbieders invulling.

We gaan in de samenwerking onderling en met partners uit van gelijkwaardigheid en committeren ons aan een gezamenlijke inzet hierop, organiseren eigenaarschap, en stemmen regionaal af over de concrete resultaten die we willen bereiken, de concrete prestaties die we hiervoor leveren, wat dit financieel vraagt (wat lokaal en wat regionaal, bijvoorbeeld vanuit eigen lokale middelen, het Innovatiefonds Opvang Wonen Herstel, budgetten voor beschermd wonen, etc.) en hoe we monitoren. Deze inzet stemmen we steeds af met de regionale en lokale inzet vanuit onder andere de ontwikkelagenda inkoop MO BW, maatregelen om de kostenontwikkeling van maatschappelijke opvang te beïnvloeden, ontwikkeling van de woonzorgvisie etc. Voor uitvoering van activiteiten in de eigen gemeente kunnen individuele gemeenten een beroep doen op het Innovatiefonds Opvang Wonen Herstel.

Om de samenhang te bewaken maken we gebruik van de bestaande afstemmings- en besluitvormingsstructuren zoals de Portefeuillehoudersoverleggen voor Sociaal Domein en Wonen, het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen, het ambtelijk regionaal afstemmingsoverleg Opvang Wonen Herstel, Regionaal Kompas, en de partneroverleggen met aanbieders en corporaties.

Bijlage 2: Opvang, Wonen en Herstel in cijfers

Cijfers Regionale woonzorgopgave Zuid-Kennemerland/ IJmond

In de Regionale woonzorgopgave Zuid-Kennemerland/ IJmond zijn prognoses opgenomen over omvang van de aandachtsgroepen uit de woonzorgopgave.

NB: deze cijfers zijn een inschatting, kunnen fluctueren en verschillen van andere cijfers (o.a. door andere definities en omdat Haarlemmermeer niet is meegenomen in de woonzorgopgave).

Beschermd Wonen (Wmo)

Gemeente/ jaar	Beschermd wonen: aantal personen/ maand		Beschermt wonen: aantal personen/ maand	
	2023	2040	2023	2040
Haarlem	210	228	49	53
Zandvoort	16	16	3	3
Bloemendaal	13	13	4	4
Heemstede	11	11	4	4
Velsen	30	29	9	8
Beverwijk	42	44	20	20
Heemskerk	18	16	6	6
Totaal	340	357	95	98

Beschermd en beschermt wonen op basis van Wmo-indicatie, aantal personen gemiddeld per maand²⁰

Beschermd wonen (Wlz)

Volgens registratie van het CAK wonen er in 2022 in de regio Zuid-Kennemerland/ IJmond 170 cliënten in een intramurale instelling in de sector Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) en gefinancierd vanuit de Wlz. Het huidige aanbod is ontoereikend voor de vraag in de regio: in 2022 was de omvang van deze groep 385 .

Maatschappelijke opvang (MO) en dreigend dakloos, regio Zuid-Kennemerland/ IJmond

Huisvesting en zorg 2023	
Aantal (unieke) personen in MO	382 personen
Inschatting dreigend dakloos	45 personen

Aantal nieuwe trajecten bij de Brede Centrale Toegang (BCT) en economisch daklozen

De BCT voert de toegang tot de Maatschappelijke Opvang uit voor de regio. Hier melden alle feitelijk daklozen zich. Na onderzoek krijgt iemand toegang tot de MO (bij onvoldoende zelfredzaamheid). Als iemand voldoende zelfredzaam is ('economisch dakloos') dan wordt deze naar de gemeente van herkomst terug verwezen voor ondersteuning.

²⁰ Prognoses beschermd en beschermt wonen en GGZ-Wlz voor gemeenten in regio Zuid-Kennemerland/ IJmond en Haarlemmermeer (ABF Research, 2024)

BCT Loket: De 591 unieke cliënten bij de BCT bestaan uit 420 cliënten waarvoor een traject is aangemaakt en 171 cliënten van wie de gegevens en informatie zijn geregistreerd middels een signaal met een adviesvraag.

In 2023 meldden zich 420 nieuwe cliënten voor een traject bij de BCT (opvang in de MO).

Hiervan waren 141 personen voldoende zelfredzaam / economisch dakloos²¹.

Van de nieuwe cliënten kwamen er 37 uit Velsen.

In onderstaande tabel is de gemeente van herkomst weergegeven:

BCT trajecten; gemeente van herkomst	2023
Beverwijk	19
Bloemendaal	4
Haarlem	215
Haarlemmermeer	52
Heemskerk	15
Heemstede	6
Velsen	37
Zandvoort	19
Buitenregionaal	53
Totaal	420

Vrouwenopvang, regio Zuid-Kennemerland/ IJmond

Huisvesting en zorg 2023	
Aantal (unieke) personen in Vrouwenopvang	123 personen

Uitstroom uit instellingen via Pact voor uitstroom, regio Zuid-Kennemerland/ IJmond

Aantal uitstromers uit BW/ MO/ VO/ detentie naar zelfstandig woning	107 personen (2022)
Aantal mensen op de wachtlijst voor uitstroom	82 (2022)

Bemoeizorg / Vangnet en Advies

Zorgcoördinatie biedt, zo kort als mogelijk en zo lang als nodig, begeleiding en ondersteuning aan mensen die behoren tot de OGGZ-doelgroep en die niet of nauwelijks gebruikmaken van de reguliere voorzieningen. Er wordt outreachend, vaak ongevraagd, bemoeizorg geleverd, maatwerk waarbij alle leefgebieden in ogenschouw genomen worden met als doel om toe te leiden naar passende reguliere zorg. Het kan bij zorgwekkende zorgmijders die (nog) over een woning of onderdak beschikken gaan om het voorkomen van dakloosheid en overlast en/of het beperken van regieverlies en teloorgang.

²¹ Jaarrapportage GGD Maatschappelijke Zorg 2023. Opvang, Wonen en Herstel van de OGGZ - doelgroep januari 2023 t/m 31 december 2023

De zorgcoördinatoren leveren ook bemoeizorg, aandacht en begeleiding aan feitelijk dak- en thuislozen die al dan niet sporadisch in de nachtopvang slapen en meestal her en der verblijven, of buiten wanneer ze nergens een passende plek vinden.

Het aantal inwoners dat door de Vangnet en Adviesteams (waar de zorgcoördinatoren onderdeel van uit maken) wordt ondersteund neemt toe. De maatschappelijk partners van bemoeizorg zien dat een steeds grotere groep mensen langdurig wordt begeleid door hun Vangnet en Advies teams. De tendens van steeds zwaardere casussen met complexe problemen zet zich ook in 2023 voort. Door enerzijds krapte op de arbeidsmarkt, lange wachtlijsten voor zorg, afbouw van landelijke gespecialiseerde hulp en anderzijds zorgmijdend gedrag, verloopt de overdracht naar andere zorg (bijvoorbeeld uit de Wet Langdurige Zorg) moeizaam.

Trajecten Zorgcoördinatie

In 2023 zijn er 286 nieuwe trajecten Zorgcoördinatie gestart in de regio Zuid-Kennemerland, op een totaal van 315 nieuwe meldingen in het cliëntvolgsysteem²². Dat het aantal meldingen hoger ligt dan de trajecten komt doordat er regelmatig over 1 persoon meerdere meldingen binnenkomen, die binnen één traject vallen.

Zorgcoördinatie Zuid Kennemerland	2020	2021	2022	2023
Nieuwe trajecten Zorgcoördinatie (voorheen meldingen)	339	333	246	286
Meldingen bij Zorgcoördinatie				315
Afgesloten trajecten Zorgcoördinatie	361	334	303	290
Openstaande meldingen Zorgcoördinatie op 31-12-2023	138	150	106	99
Aantal begeleide cliënten Zorgcoördinatie	484	460	387	357

²² Jaarrapportage GGD Maatschappelijke Zorg 2022. Opvang en begeleiding van de OGGZ – doelgroep, 1 januari 2022 t/m 31 december 2022

Bijlage 3: Relevante (beleids)documenten en bronnen

Landelijke stukken

- Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een Thuis, Ministeries van BZK, SZW en VWS, november 2022
- Programma 'Een Thuis voor Iedereen', Ministerie Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, mei 2022
- 'Integraal Zorgakkoord: samen werken aan gezonde zorg', september 2022
- Van beschermd wonen naar een beschermd thuis, Advies Commissie Toekomst Beschermd Wonen, 11 november 2015

Regionale stukken

- Regionaal kader Opvang, Wonen en Herstel 2022-2027
- Convenant Uitstroomregeling Pact regio IJmond & Zuid-Kennemerland, oktober 2021
- Vijfde meting Ambulantisering en regionalisering van MO en BW in de regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer (rapportage 2018-2023), A. Berendsen en N. Boesveldt, UvA
- Dak boven het hoofd, grond onder de voeten. Onderzoek naar uitgaven voor de maatschappelijke opvang – IJmond, Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer (AEF, 2023)
- Begroting en kadernota 2025 – 2028 Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen
- Prognoses beschermd en beschut wonen en GGZ-Wlz voor gemeenten in regio Zuid-Kennemerland/ IJmond en Haarlemmermeer (ABF Research, 2024)
- Regionale Woonzorgopgave Zuid-Kennemerland en IJmond (DSP-groep, mei 2024)
- Jaarrapportage GGD Maatschappelijke Zorg 2022. Opvang en begeleiding van de OGGZ – doelgroep, 1 januari 2022 t/m 31 december 2022
- Jaarrapportage GGD Maatschappelijke Zorg 2023. Opvang, Wonen en Herstel van de OGGZ – doelgroep, januari 2023 t/m 31 december 2023

Lokale stukken

- Prestatieafspraken gemeente Velsen 2021-2024, jaarschijf 2023
- Huisvesting psychisch kwetsbare inwoners Velsen. Plan van aanpak 2024-2026, 13 mei 2024